

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 ซอยสุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000 ภายใน 15666 โทรสาร 0-259-6172

114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000 ภายใน 15666

ส่วนวิเทศสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร ได้จัดระบบข่าวสิ่งพิมพ์ สนใจดูรายละเอียดได้ที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับประจำวันที 17 เดือนกันยายน พ.ศ.2563 หน้า 1,5 มูลค่าข่าว 687,060.-

ตอนสงครามโลกเสียอีก” คัดสุโกะ อาโอะ คุษยาชัย 79 ปี จากเมืองอิราโน ผู้อพยพจากพื้นที่ใกล้เคียงโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ฟูชิมะ ไดอิจิ ในรัศมี 20 กิโลเมตรกลัวความในใจ

อาโอะเล่าให้ฟังว่าคนจำนวนมากสูญเสียบ้านไป เธอเองก็เช่นกัน และต้องย้ายมาอยู่ในเขตบ้านพักชั่วคราวพื้นที่ลับแลที่รัฐบาลจัดไว้ให้ ในเมืองอิราโน ห่างจากโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ราว 45 กิโลเมตร

การเข้ามาอยู่ที่นั่นคือการถอนรากถอนโคนจากชุมชนเดิมที่ไม่สามารถอยู่อาศัยได้เนื่องจากได้รับผลกระทบจากรังสีนิวเคลียร์ ในพื้นที่ใหม่ไม่มีพื้นที่เพาะปลูกจากที่เคยปลูกข้าวปลูกมันกินเองในพื้นที 300 ตารางเมตร กลับต้องซื้อของของคนอื่นปลูก และท่ามกลางความหวาดกลัวเรื่องรังสี... ทุกครั้งที่ซื้อพืชผักผลไม้

คุณยายอาโอะจะต้องไล่ถามเรื่องสถานที่ปลูกว่าต้องไม่ไ้มาจาก “ฟูชิมะ”

นี่เป็นเพียงหนึ่งในตัวอย่างของชีวิตเล็กๆ ที่ได้รับผลกระทบหลังเหตุการณ์ภัยพิบัติเมื่อ 11 มีนาคม 2554 ที่เริ่มต้นมาจากแผ่นดินไหว 9 ริกเตอร์ ตามติดด้วยคลื่นยักษ์สึนามิและอุบัติเหตุโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ฟูชิมะ เรียกว่าเป็น “ภัยพิบัติซ้อน” รุนแรงที่สุดครั้งหนึ่งในประวัติศาสตร์ญี่ปุ่น

มอง “ญี่ปุ่น”...แล้วย้อนมอง “ประเทศไทย” กับกรณี “เตาปฏิกรณ์นิวเคลียร์” ที่อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

ผศ.นพ.สุธีร์ รัตนมงคลกุล หัวหน้าภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม คณะแพทยศาสตร์ มศว องค์กรฯ บอกว่า เมื่อต้นปี 2562 ชาวบ้านมาเล่าให้ฟังว่าทางสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ องค์การมหาชน (สทส.) ได้ทำเวทีประชาพิจารณ์ครั้งที่ 1 ไปแล้วจากทั้งหมด 3 ครั้ง ยากจะตั้งคำถามต่างๆ ว่า...

“ถ้ารัฐบาลจะมาสร้างเตาปฏิกรณ์นิวเคลียร์ที่ข้างๆ บ้านของท่าน ท่านจะรู้สึกอย่างไร เพราะจุดที่ตั้งของเตาปฏิกรณ์ที่จะสร้างที่อำเภอองครักษ์นั้นอยู่ห่างจากบ้านผมไปไม่ถึง 5 กิโลเมตรเท่านั้นเอง

ผมย้ายเข้ามาอยู่องครักษ์เมื่อ 16 ปีที่แล้วเพื่อมาเป็นอาจารย์ที่คณะแพทยศาสตร์ มศว องค์กรฯ รู้สึกดีใจภูมิใจที่ได้อยู่ท่ามกลางธรรมชาติ คนกรุงเทพฯ นั้รวดแค่ชั่ว โมงกว่าๆ ก็ได้เล่นน้ำตก ได้ชมเขื่อน ได้สูดออกซิเจนบริสุทธิ์ที่ตื่นเขาใหญ่แล้ว”

ไม่ไกลไม่ฝันว่าโครงการสร้าง “เตาปฏิกรณ์นิวเคลียร์” ที่เคยล้มเลิกไปแล้วจะฟื้นคืนชีพกลับมาใหม่และตั้งใกล้บ้านผมเอง ใครจะยอมให้ข้างแต่ผมไม่ยอม

เมื่อ ผศ.นพ.สุธีร์ เริ่มศึกษาทำความเข้าใจแล้วก็เริ่มปฏิบัติการคัดค้านแม้มีเสียงจากโซเชียลมีเดียมาว่า... “เค้าต่อต้านอะไรอะ ไข่เตา

ที่นครนายกมันก็เหมือนที่ข้าง ม.เกษตรฯไม่ใช้หรือ ถ้าไม่ได้สร้างโรงไฟฟ้าหรือสร้างระเบิดซะหน่อยยังบอกว่าคนนำต่อต้านเป็นหมอ ยิ่งง หรือเค้ามีข้อมูลเชิงลึกว่า คนที่อยู่แถวๆ ข้าง ม.เกษตรฯเป็นมะเร็งกันทุกคน”

ทว่า...ในความเป็นจริง สิ่งที่เขาพูดคือ “เตาปฏิกรณ์” ที่จะสร้างนี้ไม่ใช่ “เตาปฏิกรณ์โรงไฟฟ้า” แต่เป็น “เตาปฏิกรณ์วิจัย”แน่นอนว่า หลายๆ คนอาจจะสงสัยว่าแล้วมันต่างกันอย่างไร?

ในฐานะแพทย์ขออธิบายง่ายๆ ว่า...เวลาเกิดปฏิกิริยาทางนิวเคลียร์จะเกิดเป็นผลสามสิ่งคือตัวความร้อน นิวตรอนหรือไอโซโทป และกากนิวเคลียร์ หากเรานำความร้อนไปต้มน้ำ เอาไอน้ำไปดันเครื่องปั่นไฟก็จะได้เป็นเตาปฏิกรณ์โรงไฟฟ้า (power reactor)

แต่...ถ้าทำที่ดักจับเฉพาะ “นิวตรอน” หรือ “ไอโซโทป” ก็จะได้เป็นเตาปฏิกรณ์วิจัย ซึ่งคำว่า “เตาปฏิกรณ์วิจัย (research reactor)” เป็นชื่อรวมๆ ของเตาปฏิกรณ์ที่ผลิตสารรังสีเพื่อที่จะวิจัยก็ได้ หรือนำไปเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจก็ได้ ไม่ว่า...จะเป็นทางการแพทย์ อุตสาหกรรม หรือการเกษตรกรรม

ตั้งข้อสังเกตว่า... “เตาปฏิกรณ์วิจัย” น่าจะเป็นการใช้ค่าของนักวิทยาศาสตร์ที่ไม่ต้องการทำให้ชาวบ้านตกใจ ส่วนเตาปฏิกรณ์โรงไฟฟ้านั้นมีคนบอกมาว่า หลังจากเกิดเหตุโรงไฟฟ้าระเบิดที่ฟูกูชิมะ ประเทศญี่ปุ่น ประเทศไทยเลยพับโครงการสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ไปก่อนจนถึงปี 2036

ที่นี้ก็มีหลายๆ คำถามตามมาว่า...ในเมื่อเขาไม่ได้สร้าง “โรงไฟฟ้า นิวเคลียร์” แล้ว ในฐานะที่เป็นหมอก็รู้เรื่องราวดี แล้วจะกลัว กังวลเรื่องอะไร?

ประเด็นสำคัญข้อที่หนึ่ง...เริ่มต้นจากคำถามที่ว่า เราจำเป็นต้องสร้างเตาปฏิกรณ์วิจัยแห่งนี้จริงๆ แล้วจริงๆ เราต้องการอะไรจากการสร้างเตาปฏิกรณ์วิจัย เพราะในเอกสารของการทำประชาพิจารณ์บอกว่าจะนำสารกัมมันตรังสีไปใช้เพื่อการแพทย์ อุตสาหกรรม หรือการเกษตรกรรม

นั่นก็หมายความว่า...เราต้องการ “สารรังสี” หรือภาษาวิทยาศาสตร์คือ “ไอโซโทป”...เพื่อนำไปใช้ประโยชน์เพื่อให้เกิด “มูลค่าทางเศรษฐกิจ”

เน้นย้ำว่า...คนองครักษ์คนไทยทั่วประเทศต้องแยกให้ออกระหว่าง 2 สิ่งคือ “การมีเตาปฏิกรณ์”... “การได้สารไอโซโทป” เพราะว่าสารไอโซโทปสามารถได้จากแหล่งทางอื่นที่ไม่จำเป็นต้องใช้เตาก็ได้

ในปัจจุบันก็ทำกันอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นสำนักงานปรมาณูที่คลอง 5 อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี ที่สำนักงานที่บางเขน กรุงเทพฯ หรือแม้แต่องครักษ์ก็ทำสิ่งเหล่านี้ได้อยู่แล้ว

หรือแม้แต่โรงพยาบาล ขณะนี้โรงพยาบาลใหญ่ๆ ก็มีศักยภาพในการสร้างสารไอโซโทปได้แล้ว ทั้งรพ.จุฬาลงกรณ์ KCMH Proton Center ที่ รพ.จุฬารัตน์มี National Cyclotron and PET

นั่นก็หมายความว่า...เราต้องการ “สารรังสี” หรือภาษาวิทยาศาสตร์คือ “ไอโซโทป”...เพื่อนำไปใช้ประโยชน์เพื่อให้เกิด “มูลค่าทางเศรษฐกิจ” เน้นย้ำว่า...คนองครักษ์คนไทยทั่วประเทศต้องแยกให้ออกระหว่าง 2 สิ่งคือ “การมีเตาปฏิกรณ์”... “การได้สารไอโซโทป” เพราะว่าสารไอโซโทปสามารถได้จากแหล่งทางอื่นที่ไม่จำเป็นต้องใช้เตาก็ได้

Centre และรวมถึงที่ รพ.มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งทาง สทท.เองก็กำลังก่อสร้างเครื่อง Cyclotron จำนวนมากในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ

เหล่านี้สะท้อนให้เห็นความจริงที่ว่า...ความจำเป็นจะไม่มากมาย ซึ่งมีราคาหลักหรือล้านบาทเท่านั้น ไม่ใช่มูลค่า 16,000 ล้านเหมือนกับเตาปฏิกรณ์ที่ต้องการจะสร้าง

ผ.สนพ.สุธีร์ ย้ำว่า ข้อดีของเครื่อง Cyclotron คือไม่ต้องมี “กากนิวเคลียร์” ให้เป็นปัญหาว่าจะเอาไปเก็บที่ไหน เพราะหากวันใดวันหนึ่งประเทศต้นทางบอกว่าไม่รับกลับคืน ค่าใช้จ่ายในการฝังกลบได้ลดลง 300 เมตรจะเป็นอย่างไร อีกทั้งยังเกิดคำถามสำคัญเชื่อมโยงว่า... เราวิจัยไปทำอะไร ในเมื่อเทคโนโลยีนิวเคลียร์ใหม่ๆ ที่ปลอดภัยกว่าเกิดขึ้นทุกวันออกมาแล้ว?

ประเด็นน่าสนใจพบข้อมูลจากสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติบอกว่า โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ซึ่งห่างจากองครักษ์ไปไม่ไกล มีความต้องการใช้วัสดุนิวเคลียร์สูงถึงร้อยละ 25 ของการใช้งานทั่วประเทศ นั่นก็หมายความว่า การสร้างเตาปฏิกรณ์

แห่งนี้นั้นก็เพื่อตอบสนองต่ออุตสาหกรรมนิวเคลียร์เป็นหลัก

“ประเทศไทยเรามีเตาปฏิกรณ์ที่บางเขนขนาด 2 เมกะวัตต์ มา 50 ปี...เรายังมีปัญหาไม่มีที่เก็บกากรังสี ถึงขนาดหลบๆ ซ่อนๆ ไม่บอกชาวองครักษ์มาถึง 10 ปี แล้วถ้าเราสร้างเตาใหม่ขนาด

ใหญ่กว่าเดิม 10 เท่า...เราจะเอากากรังสีไปเก็บไว้ที่ไหนกัน”

โครงการสร้าง “เตาปฏิกรณ์นิวเคลียร์” อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ได้เดินทางมาถึงการรับฟังความเห็นครั้งสุดท้าย โดยที่ชาวบ้านจะต้องบอกว่า “ยอมรับ” ผลของการรับฟังความเห็นที่ผ่านมาหรือไม่ ในวันที่ 19 และ 21 กันยายน 2563 นี้ ถ้า “คนนครนายก” ยอมรับ...โครงการก็เดินหน้าสู่การของบประมาณต่อไป...

ปิดแผนที่ไปด้วยฝ่ามือว่ายากแล้ว อันตรายจาก “นิวเคลียร์” ป้องกันได้ยากกว่าหลายเท่าตัว.